

انقلاب‌های خاورمیانه و شمال آفریقا در هفته گذشته (۵) (از ۱۴ الی ۲۰ خردادماه)

نام دفتر: مطالعات سیاسی

شماره مسلسل: ۲۶۰۱۰۸۳۷

تاریخ انتشار: ۱۳۹۰/۳/۲۲

تحولات هفته گذشته در خاورمیانه و شمال آفریقا همچنان بر محور سه کشور یمن، سوریه و لیبی استوار بود. در این هفته تلاش‌های آمریکا، عربستان و جریان سیاسی موسوم به دیدار مشترک در یمن بر آن قرار داشت تا در غیاب علی‌عبدالله صالح رئیس‌جمهور این کشور، کنترل اوضاع را به دست گرفته و از چرخش کامل رژیم جلوگیری به عمل آورند. در این زمینه، یکبار دیگر طرح سوخته شورای همکاری خلیج فارس برای انتقال قدرت در یمن مطرح شد که هرچند با همراهی و موافقت احزاب دیدار مشترک روبرو شد، اما دیگر احزاب مخالف در این کشور به همراه جریان‌های انقلابی مخالف، حاضر به پذیرش این طرح نبوده و تهدید کرده‌اند در صورتی که دولتی انتقالی در کشور بر مبنای خواست آنها شکل نگیرد، آنها اقدام به تشکیل چنین دولتی خواهند کرد.

در لیبی اما اوضاع کمی پیچیده‌تر است. پیشرفت سیاسی مخالفان رژیم قذافی که با همراهی کشورهای غربی صورت می‌گیرد باعث شد تا چند کشور دیگر نیز آنها را به‌عنوان نماینده مردم لیبی به رسمیت بشناسند، کما اینکه در این هفته همچنان بمباران‌های گسترده مراکز تجمع نظامیان و مقرهای قذافی توسط ناتو ادامه داشت تا جایی که باب‌العزیزیه با خاک یکسان گردید. نشست گروه تماس لیبی در امارات عربی متحده و با حضور نماینده مخالفان نشان داد آنها همچنان در حال توسعه پذیرش سیاسی خود هستند. سفر فرستاده ویژه رئیس‌جمهور روسیه به طرابلس و بنغازی نیز گوشه‌ای دیگر از تلاش‌های خارجی برای حل بحران این کشور بود که بدون هیچ نتیجه‌ای پایان یافت.

سوریه اما در حوزه دیگری با چالش‌های عمده مواجه شد. کشته شدن بیش از ۱۲۰ نیروی امنیتی و نظامی این کشور در درگیری با افراد مسلح در نزدیکی مرزهای ترکیه و اعلام نظر مقامات آنکارا مبنی بر باز بودن مرزهای مشترک با سوریه برای فرار مردم از درگیری‌ها، تلقی وجود جنگ داخلی در این کشور را تشدید کرد. این موضوع به همراه تلاش‌های صورت گرفته توسط فرانسه و انگلیس برای بردن پرونده سوریه به شورای امنیت و صدور قطعنامه علیه دمشق با همراهی آمریکا، نشان داد که دولت مرکزی در سوریه علیرغم وجود برخی مشکلات امنیتی همچنان اوضاع را در کنترل دارد. سوریه همچنین از سوی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی تهدید به ارجاع پرونده‌اش به شورای امنیت شده است، هرچند دو کشور روسیه و چین تهدید کرده‌اند با هرگونه اقدام علیه سوریه در شورای امنیت به شدت مخالفت خواهند کرد.

در بحرین نیز پس از اعلام حضور چند هزار نفری نظامیان اشغال‌گر سعودی در سرکوب مردم توسط گروه‌ها و سازمان‌های حقوق بشری بحرینی، تلاش جهت آرام نشان دادن اوضاع ادامه دارد، این در حالی است که روند دستگیری و بازداشت مردم و معترضان به هر بهانه‌ای و به‌رغم برداشته شدن حالت فوق‌العاده ادامه دارد. تداوم محاکمه مردم در بحرین آن هم در دادگاه نظامی همزمان با سفر فرزند حاکم این مجمع‌الجزایر به آمریکا و دیدار وی با مقامات این کشور، نشان داد آمریکا علیرغم حرف‌های زیبایی که در پیگرد متهمان به تجاوز به حقوق مردم می‌زند، در عمل رفتار رژیم حاکم بحرین را تأیید می‌کند. نکته مهم در مورد بحرین آنکه با وجود سرکوب شدید مردم توسط رژیم حاکم و اشغال‌گران سعودی، سکوت مفتضحانه غرب در مورد آن همچنان ادامه دارد. با توجه به این توضیحات به مهمترین تحولات روی داده در هفته گذشته در منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا اشاره می‌شود:

بحرین

۱. ۵۰ پزشک و پرستار بحرینی به جرم همراهی با مردم معترض و درمان آنها توسط رژیم حاکم در دادگاه نظامی محاکمه شدند.
۲. هنری کسینجر: تغییرات دمکراتیک در بحرین به نفع آمریکا نیست.
۳. فرزند حاکم بحرین با سفر به آمریکا با مقامات این کشور از جمله هیلاری کلینتون و باراک اوباما دیدار و گفتگو کرد. اوباما در این دیدار ضمن تأکید بر امنیت بحرین و استقلال آن در حاکمیت فعلی، خواستار جدی گرفته شدن گفتگوی ملی مطرح شده از طرف حاکم بحرین و تحت پیگرد قرار دادن افرادی شد که در تحولات اخیر به سرکوب مردم پرداخته‌اند!
۴. شمار شهدای اعتراضات مردمی در بحرین به ۳۲ نفر رسید.
۵. یک هیئت پارلمانی نزدیک به خانواده حاکم بحرین به انگلیس سفر کرد. این سفر پس از سفر اخیر فرزند حاکم بحرین صورت می‌گیرد که در آن تلاش شد حمایت‌های لندن از اقدامات منامه در سرکوب مردم کسب شود.

۶. در ادامه اعتراضات در بحرین شماری از نمازگزاران بحرینی در روز شهادت امام هادی (ع) توسط نیروهای امنیتی وابسته به حکومت و اشغالگران سعودی به جرم سردادن شعارهای ضدحکومتی بازداشت شدند.
۷. سازمان عفو بین‌الملل با انتشار گزارشی اوضاع انسانی در بحرین را به شدت نگران‌کننده ارزیابی کرد. عفو بین‌الملل تحقیقات درباره شکنجه پزشکان و پرستاران بحرینی را خواستار شد.
۸. مردم شهر نجف پس از برگزاری نماز جمعه در حمایت از مردم مظلوم بحرین دست به تظاهرات زدند.
۹. در شهر برلین پایتخت آلمان کنفرانسی در حمایت از مردم بحرین برگزار شد. در این نشست گروهی از فعالان مدنی بحرینی به تشریح تحولات چهارماه اخیر در بحرین و نحوه سرکوب مردم توسط اشغالگران سعودی و وابستگان امنیتی رژیم آل خلیفه پرداختند.
۱۰. جمعیت الوفاق اسلامی در بحرین اعلام کرد: حدود ۴۰۰ تن به علت مشارکت در اعتراض‌های این کشور به دادگاه ارجاع داده شدند.
۱۱. گروهی از جوانان انقلابی بحرینی، موسوم به «یاران انقلاب ۱۴ فوریه» در بیانیه‌ای از مواضع و حمایت‌های رهبر معظم انقلاب اسلامی از خیزش مردم این کشور قدردانی کردند.
۱۲. مرکز حقوق بشر بحرین با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرد: دولت بحرین صدها نفر از دانشجویان را به دلیل شرکت در اعتراضات مسالمت‌آمیز علیه رژیم از تحصیل محروم کرده است.
۱۳. در موضع‌گیری بی‌سابقه و تبلیغاتی، ویلیام هیگ وزیر امور خارجه انگلیس که در پارلمان این کشور و درباره اوضاع کشورهای خاورمیانه و شمال آفریقا سخن می‌گفت، اظهار داشت: ما از تحولات اخیر در بحرین، به‌ویژه دستگیری و محاکمه تعداد زیادی از فعالان سیاسی، پزشکان و پرستاران و همچنین اتهامات مطرح شده مبنی بر شکنجه آنان، نگران هستیم.
۱۴. رئیس شورای حقوق بشر سازمان ملل از گزارش‌های کذب خبرگزاری بحرین انتقاد کرد. این خبرگزاری در طول چهارماه گذشته با انتشار اخباری کذب در مورد سرکوب مردم، آن را به عوامل خارجی نسبت می‌داد و از مخالفان به‌عنوان فرقه‌گرایان یاد می‌کند.
۱۵. رئیس‌جمهوری اسلامی ایران، حکومت بحرین را به پیشگام شدن در مسیر تغییر شیوه‌های حکمرانی فرا خواند و گفت: طرح ایران برای حل و فصل بحران این کشور به محض فراهم شدن شرایط مطرح می‌شود.
۱۶. کمیسیون امنیت ملی مجلس با صدور بیانیه‌ای با اشاره به موضوع سفر وزیر خارجه کشورمان به عربستان اعلام کرد: پایان دادن به اشغال و سرکوب در بحرین، حداقل مقدمات ضروری برای مذاکرات احتمالی آینده است.
۱۷. آنچه از تحولات یک هفته گذشته در بحرین برمی‌آید، تداوم سرکوب مردم از سوی رژیم حاکم و اشغالگران سعودی از یک‌سو و تداوم تلاش‌های رژیم حاکم در صدد همراه کردن کشورهای اروپایی و آمریکا با خود در سرکوب مردم است. این تلاش‌ها اما در سایه اطلاع‌رسانی دقیق مردمی و آگاهی عمومی در سازمان‌های حقوق بشری بین‌المللی راه به جایی نبرده است و مشخص نیست رژیم حاکم برای ثبات چه اقدامی را صورت خواهد داد.

لیبی

۱. علیرغم اعلام برخی نظریات در روسیه مبنی بر عدم میانجیگری در لیبی؛ مارگلیف فرستاده ویژه رئیس‌جمهور این کشور با سفر به دو شهر طرابلس و بنغازی با قذافی و رهبران مخالفان این کشور دیدار و گفتگو کرد.
۲. چین با فرستادن یک دیپلمات ارشد خود در مصر به شهر بنغازی و رایزنی با مخالفان رژیم قذافی در مسیر برقراری رابطه با مخالفان قرار گرفت. در همین رابطه یکی از مسئولان دولت انتقالی لیبی با سفر به پکن با مقامات چینی دیدار کرد.
۳. ویلیام هیگ وزیر امور خارجه انگلیس با سفر به بنغازی به صورت رسمی با رهبران مخالفان قذافی دیدار کرد. این دیدار به منزله به رسمیت شناختن مخالفان توسط لندن ارزیابی می‌شود.
۴. باراک اوباما رئیس‌جمهور آمریکا در دیدار با صدراعظم آلمان خواستار مشارکت این کشور در عملیات نظامی علیه قذافی شد.
۵. وزیر کار رژیم قذافی نیز از دولت وی جدا شد؛ در همین راستا برخی از افسران نظامی ارشد وابسته به قذافی نیز با جدا شدن از حکومت وی وارد تونس شدند.
۶. در ادامه بمباران سنگین جنگنده‌های ناتو به اماکن قذافی، باب العزیزیه مقر اصلی قذافی در طرابلس، این منطقه حکومتی با خاک یکسان شد.
۷. راسموسن دبیرکل ناتو: ناتو تا زمان دستیابی به اهدافش در لیبی باقی می‌ماند.

۸. اسپانیا، سنگال و استرالیا نیز دولت انتقالی لیبی را به رسمیت شناختند، رئیس‌جمهور سنگال به قذافی پیشنهاد کرد قدرت را رها کرده و از خون‌ریزی بیشتر خودداری کند. وزیر امور خارجه اسپانیا در همین راستا با سفر شش‌ساعته به بنغازی، با سران دولت انتقالی این کشور دیدار کرد.

۹. به گفته دادستان دادگاه بین‌المللی کیفری، قذافی به نظامیان تحت امر خود دستور داده به‌صورت سازمان‌یافته به زنان و دختران تجاوز شود.

۱۰. نخستین محموله نفتی صادراتی توسط مخالفان قذافی راهی آمریکا شد. لیبی یکی از مرغوب‌ترین منابع نفتی جهان را در اختیار دارد.

۱۱. گروه تماس لیبی متشکل از برخی کشورهای اروپایی، آمریکا و عرب دومین نشست خود را در شهر ابوظبی پایتخت امارات متحده عربی تشکیل داد. در این نشست که نماینده مخالفان قذافی نیز حضور داشتند مسئله آینده سیاسی لیبی پس از سرنگونی قذافی مورد مذاکره قرار گرفت.

۱۲. وزیر دفاع عضو سازمان پیمان ناتو در پایان نشست خود در شهر بروکسل بر تداوم نبرد علیه قذافی در لیبی تأکید کردند.

۱۳. هیلاری کلینتون وزیر امور خارجه آمریکا در حاشیه نشست ابوظبی اعلام کرد واشنگتن در حال گفتگو برای انتقال قدرت در لیبی است.

۱۴. وزیر دفاع نروژ اعلام کرد، تعداد جنگنده‌های خود را در عملیات لیبی از شش فروند به چهار فروند کاهش می‌دهد و از اول اوت (۱۰ مردادماه) به مشارکت خود در عملیات سازمان پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو) در لیبی به‌طور کامل پایان خواهد داد.

۱۵. براساس گزارش‌های منتشر شده توسط منابع رسانه‌ای و نظامی غرب، هزینه جنگ در لیبی در حال افزایش است.

آنچه از تحولات لیبی در هفته گذشته برمی‌آید، تداوم پیشرفت سیاسی دولت انتقالی لیبی در به رسمیت شناخته شدن توسط کشورهای جهان است. این در حالی است که درخواست‌ها برای رفتن قذافی در میان کشورهای آفریقایی نیز شروع شده است و آنچه که قذافی به آن تکیه کرده است، تلاش جهت یک پایان خوب است.

یمن

۱. مقامات سعودی از احتمال بازگشت علی‌عبدالله صالح رئیس‌جمهور این کشور پس از پایان دوره درمان به کشورش می‌گویند.

۲. علی‌عبدالله صالح که به گفته برخی از منابع آگاه بیش از ۴۰ درصد سوختگی بر اثر حمله خمپاره‌ای داشت، پس از عمل جراحی از بخش مراقبت‌های ویژه بیمارستان نظامی در ریاض به بخش عادی منتقل شد.

۳. دولت آمریکا در ادامه تصمیم‌ها و رفتارهای متناقض خود در یمن، خواستار انتقال قدرت در این کشور در غیاب صالح شد. منظور کاخ سفید از این انتقال قدرت به معاون صالح است که در شرایط فعلی زمام امور را در دست دارد.

۴. نظامیان انگلیسی در قالب یگان دریایی برای رصد تحولات یمن در نزدیکی آب‌های این کشور به حالت آماده‌باش در آمدند.

۵. شهر تعز یکی از مهمترین شهرهای یمن که به‌عنوان پایگاه اصلی مخالفان صالح شناخته می‌شد به تصرف مردم درآمد.

۶. درگیری میان نظامیان یمنی و شبه‌نظامیان وابسته به القاعده که شهر کوچک زنجبار را به تصرف درآورده‌اند، ده‌ها کشته و زخمی برجای گذاشت.

۷. منابع خبری می‌گویند در غیاب دولت مرکزی قدرتمند در یمن، عملیات هوایی مخفیانه آمریکا در جنوب این کشور شدت گرفته است.

۸. شبکه خبری فاکس‌نیوز در گزارشی اعتراف کرد آمریکا با گسترش جنگ پنهانی در یمن به‌وسیله هواپیماهای بدون سرنشین به آدم‌کشی و جاسوسی گسترده در آن کشور مشغول است. براساس این گزارش افراد مشکوک به فعالیت و عضویت در القاعده هدف این حملات می‌باشند.

۹. جوانان انقلاب یمن، تلاش‌ها برای احیای طرح شورای همکاری خلیج فارس را رد کرده و خواستار تدوین قانون اساسی جدید و تشکیل شورای انتقالی شدند.

۱۰. منابع رسمی مخالفان در یمن می‌گویند: اعمال فشارهای آمریکایی و اروپایی و کشورهای حوزه خلیج فارس درخصوص عدم تشکیل شورای انتقالی و تعهد نسبت به طرح شورای همکاری خلیج فارس وجود دارد.

۱۱. به‌رغم وخیم بودن حال علی‌عبدالله صالح و اعتراف به این موضوع که وی توان راه رفتن و صحبت کردن در شرایط فعلی را ندارد، خبرگزاری یمن اعلام کرد مردم خود را برای استقبال از وی آماده می‌کنند!

آنچه در طول هفته گذشته در یمن گذشت، شادی مردم از رفتن صالح و تلاش آمریکا و عربستان برای بازگرداندن وی به هر صورت ممکن بود. شرایط سیاسی و اجتماعی در یمن به هیچ‌عنوان مشخص نمی‌کند با توجه به رویدادهای کنونی، اوضاع در این کشور به کدام سمت خواهد رفت. آنچه در هفته گذشته خود را نشان داد، تلاش برای تثبیت موقعیت هریک از جریان‌های قدرتمند در این کشور بود.

سوریه

۱. ۱۲۰ مأمور امنیتی و نظامی سوریه در منطقه جسرالشرقی در ۲۰ کیلومتری مرز مشترک با ترکیه در کمین افراد مسلح کشته شدند. این موضوع را مخالفان دولتی در سوریه رد می‌کنند. به گفته برخی از منابع در این درگیری تنها ۸۰ مأمور کشته شدند و ۴۰ نفر دیگر نیز از مردم عادی بوده‌اند!
۲. عادل سفر، نخست‌وزیر این کشور دستور تشکیل کمیته‌ای از افراد با تجربه و لایق جهت تهیه پیش‌نویس قانون جدید احزاب در این کشور را صادر کرده است. سوریه برای بیش از چهار دهه با نظام تک حزبی اداره می‌شد.
۳. منابع اسرائیلی یکی از مهمترین عوامل ناآرامی در سوریه را دولت ترکیه ارزیابی می‌کنند. به گفته این منابع دولت ترکیه که خود از شاخه‌های اخوان المسلمین است، به اخوان المسلمین سوریه که رهبران آن در تبعید به سر می‌برند قول داده تا اوضاع را به نفع آنها تغییر دهد.
۴. رسانه‌های لبنانی فاش کردند: جفری فلتمن معاون وزیر خارجه آمریکا طی نامه‌ای خطاب به مسئولان لبنانی فاش کرد که آمریکا در تلاش است براساس سناریوی طراحی شده با همپیمانانش، سوریه را تحت محاصره اقتصادی قرار دهد.
۵. وزیر امور خارجه روسیه با تأکید بر عدم حمایت کشورش از قطعنامه در مورد سوریه، یادآور شد که تصویب قطعنامه‌ای در حمایت از یکی از طرفین مناقشات داخلی کشورها، مغایر با اصول سازمان ملل است.
۶. مصاحبه تلفنی شبکه تلویزیونی فرانس ۲۴ با یک خانم به‌عنوان سفیر سوریه در فرانسه با اعلام استعفای خود و سپس تکذیب آن، سبب شد این رسوایی خبری بازتاب گسترده بین‌المللی پیدا کند و حتی موضوع برنامه‌ریزی این شبکه خبری در چارچوب راهبرد غربی ایجاد جنگ روانی علیه دمشق، مطرح شود. سفیر سوریه بلافاصله این خبر را تکذیب کرد.
۷. ترکیه اعلام کرد که مرزهای این کشور با سوریه برای ورود شهروندان سوریه باز است. این اقدام بیشتر در راستای بحرانی نشان دادن اوضاع سوریه صورت می‌گیرد، در موضعی متناقض، احمد داوود اوغلو، وزیر امور خارجه ترکیه بر این مسئله تأکید کرد که ترکیه نظام حاکم سوریه را مشروع می‌داند و قصد ندارد با گروه‌های مخالف سوریه ارتباط برقرار کند.
۸. ویلیام هیگ، وزیر امور خارجه انگلیس طی سخنانی در برابر پارلمان این کشور اظهار داشت: اسد در حال از دست دادن مشروعیت است و وی باید اصلاحات انجام دهد و یا از قدرت کناره‌گیری کند. انگلیس با همپیمانان خود در اتحادیه اروپا مسئله اجرای تحریم‌های بیشتر علیه دولت سوریه در صورت ادامه خشونت در این کشور را بررسی می‌کند.
۹. آلن ژوپه وزیر امور خارجه فرانسه طی سخنانی در پژوهشکده بروکینگز آمریکا به مذاکرات اخیر خود با هیلاری کلینتون، وزیر امور خارجه این کشور اشاره کرد و گفت: ما همه بر این باوریم که وقت آن رسیده تا پیش‌نویس قطعنامه‌ای برای محکوم کردن خشونت‌های سوریه به شورای امنیت ارائه دهیم.
۱۰. روسیه در آژانس بین‌المللی انرژی اتمی با انتقال پرونده سوریه به شورای امنیت سازمان ملل متحد که آمریکا و کشورهای اروپای غربی بر آن اصرار داشتند، مخالفت کرد.
۱۱. به دلیل شکاف عمیق اعضای شورای امنیت درباره تحولات سوریه، تلاش‌های دو هفته‌ای آمریکا، فرانسه و انگلیس برای صدور قطعنامه برضد دمشق نافرجام ماند تا اردوگاه غرب شاهد شکستی دوباره در طول یک ماه گذشته باشد. نمایندگان دائم چین، هند، برزیل و لبنان در همان لحظات آغازین جلسه را ترک کردند، آنها علاوه بر مخالفت با این طرح نشان دادند که برای این نشست و موضوع آن اهمیتی قائل نیستند.
۱۲. در نشست شورای حکام سازمان بین‌المللی انرژی اتمی در وین، قطعنامه‌ای علیه سوریه تصویب و برای ارجاع به شورای امنیت فرستاده شد. قطعنامه مذکور توسط کشورهای آمریکا، استرالیا، بلژیک، کانادا، جمهوری چک، دانمارک، فرانسه، آلمان، ایتالیا، کره جنوبی، هلند، پرتغال و انگلیس به شورای حکام ارائه شده بود. در این قطعنامه آمده است که کشورها تصمیم گرفتند براساس ماده (۱۲)، (۳۰)، به سبب عدم پایبندی سوریه با موافقتنامه پادمان، این موضوع را به شورای امنیت و مجمع عمومی سازمان ملل گزارش دهند.
۱۳. ولید جنبلاط رهبر حزب سوسیالیست ترقی‌خواه لبنان و از رهبران دروزی این کشور با بشار اسد رئیس‌جمهور سوریه دیدار و گفتگو کرد.
۱۴. وانگ مینجونگ از مسئولان ارشد آژانس انرژی اتمی چین گفت: ضرورتی ندارد که آژانس بین‌المللی انرژی اتمی مسئله هسته‌ای سوریه را برای مناظره به شورای امنیت انتقال دهد.
۱۵. وزارت امور خارجه روسیه در واکنش به ارائه پیش‌نویس قطعنامه علیه سوریه در شورای امنیت تأکید کرد که مسکو با تصویب هر نوع قطعنامه در مورد سوریه مخالف است و باید به مقامات دمشق فرصت داد تا اصلاحات لازم را تحقق بخشند.

۱۶. نیروهای ارتش در پاسخ به خواست اهالی منطقه جسر الشغور - جایی که ده‌ها نظامی سوری و مردم عادی در حمله افراد مسلح جان خود را از دست داده بودند - در شمال غرب سوریه و در استان ادلب، از صبح جمعه مأموریت خود در زمینه تعقیب افراد مسلح و دستگیری آنان در روستاهای اطراف را آغاز کردند.

۱۷. تونی بلر نخست‌وزیر اسبق انگلیس در اظهاراتی گفت: تغییر دمکراتیک بزرگ در سوریه مورد نیاز است، اما هشدار داد که انقلاب در آنجا خطرات جدی را به همراه دارد.

تحولات در سوریه با شکست کشورهای اروپایی و آمریکا در ارجاع پرونده این کشور به شورای امنیت به بهانه فعالیت‌های هسته‌ای، پیروزی بزرگی را برای سران دمشق رقم زد، اما به نظر می‌رسد افراد مسلحی که دولت از آن نام می‌برد، همچنان در تلاش هستند تا امنیت در این کشور را به خطر بیندازند. رفتار متناقض ترکیه در قبال سوریه پیش از انتخابات هفته جاری این کشور نیز مزید بر علت شده تا نقش ترکیه در تحولات سوریه چندان مشخص نباشد.

فلسطین

۱. ۲۲ فلسطینی در روز گرامیداشت اشغال قدس شریف «یوم النکسه» به دست صهیونیست‌ها، در بلندی‌های جولان توسط نظامیان اسرائیلی به شهادت رسیدند و بیش از ۲۴۰ نفر دیگر زخمی شدند.

۲. محمود عباس، دو تن از مقامات تشکیلات خودگردان را برای دیدار با اوباما و اعلام موضع رسمی این تشکیلات در قبال سخنرانی اخیر رئیس‌جمهور آمریکا و موضع‌گیری‌های وی در مورد فلسطین، به واشنگتن فرستاد. عباس در این نامه بر ضرورت تشکیل کشور فلسطین در مرزهای سال ۱۹۶۷ به همراه تبادل زمین بین فلسطینیان و رژیم صهیونیستی تأکید کرده است. در این نامه موافقت طرف فلسطینی با ازسرگیری مذاکرات با طرف اسرائیلی براساس مرزهای سال ۱۹۶۷ حتی اگر شهرک‌سازی نیز به‌طور نهایی متوقف نشود، اعلام شده است.

۳. منابع خبری اسرائیلی فاش کردند مذاکرات پشت پرده‌ای میان ساف و اسرائیل در آمریکا در جریان است.

۴. در تیراندازی در اردوگاه آوارگان فلسطینی یرموک در سوریه تعدادی از فلسطینی‌ها کشته و زخمی شدند. دفتر جبهه خلق برای آزادی فلسطین اعلام کرد افرادی که از سوی تشکیلات خودگردان تحریک شده بودند، برای حمله به دفتر این جنبش آمدند که هدف تیراندازی افراد ناشناس قرار گرفتند. این حمله توسط حماس و بسیاری از جنبش‌های فلسطینی محکوم شد.

۵. در سالروز اشغال قدس شریف و مسجدالاقصی صهیونیست‌های افراطی با ورود به این مکان مقدس و حمله به مساجد و اماکن مسلمان موج جدیدی از خشونت را به راه انداختند.

۶. عملیات ربودن فلسطینی‌ها در کرانه باختری رود اردن توسط نیروهای امنیتی رژیم صهیونیستی ادامه دارد که در تازه‌ترین آنها علاوه‌بر ۱۳ شهروند فلسطینی وزیر سابق امور اسرای دولت فلسطین وابسته به حماس نیز ربوده شد.

۷. رئیس‌جمهور آمریکا طی کنفرانس مطبوعاتی گفت که وی با صدر اعظم آلمان به توافق رسیدند که باید جلوی هرگونه تلاش برای برسمیت شناخته شدن کشور مستقل فلسطینی در سازمان ملل متحد گرفته شود.

۸. وزیر امور خارجه رژیم صهیونیستی هشدار داد که در صورت تعلیق مجدد شهرک‌سازی از ائتلاف با بنیامین نتانیاو خارج خواهد شد.

۹. اعضای کنگره آمریکا پیش‌نویس طرحی را برای جلوگیری از بازگشت فلسطینی‌ها به مرزهای سال ۱۹۶۷ ارائه کردند. هدف از این طرح که پیش از این توسط باراک اوباما رئیس‌جمهوری آمریکا تأیید شده، جلوگیری از بازگشت فلسطینی‌ها به مرزهای سال ۱۹۶۷ عنوان شده است.

۱۰. تزپیی لیونی رئیس حزب کادیما و وزیر امور خارجه رژیم صهیونیستی با انتقاد از سیاست‌های نتانیاو و ایهود باراک می‌گوید: این دو به‌جای مرزهای سال ۱۹۶۷ ما را به مرزهای سال ۱۹۴۸ خواهند برد!

۱۱. آمریکا مخالفت خود را با طرح فرانسه برای تشکیل کنفرانسی برای حل مسئله فلسطین اعلام کرد و آن را زود هنگام برشمرد، این موضوع در دیدار هیلاری کلینتون و همتای فرانسوی وی در آمریکا مطرح شد.

۱۲. مدارک محرمانه رژیم صهیونیستی نشان می‌دهد، دستورالعمل‌هایی به سفیران این رژیم مبنی بر مخالفت با به رسمیت شناختن کشور فلسطین در شورای امنیت، صادر شده است. براساس این سفارتخانه‌های رژیم اسرائیل در کشورهای مختلف موظف بوده‌اند، در این مورد از هر تلاشی خودداری نکنند و از جمله این موضوع را تلقین کنند که در صورت تصویب چنین درخواستی، اسرائیل از مذاکرات صلح خارج خواهد شد!

آنچه از تحولات اخیر فلسطین برمی آید، کشمکش میان کشورهای مختلف در مورد به رسمیت شناختن فلسطین و تشدید اختلافات داخلی در درون ساختار سیاسی رژیم صهیونیستی برای برخورد با چنین مسئله‌ای است. آمریکا تمام توان خود را بسیج کرده تا از چنین رویدادی جلوگیری شود، اما آنچه در عمل مشاهده می شود، این کشور در این زمینه موفقیتی به دست نخواهد آورد.

مصر

۱. شورای نظامی مصر پرده از طرحی برداشت که براساس آن قرار است این کشور به سه کشور کوچکتر تقسیم شود.
 ۲. صندوق بین‌المللی پول اعلام کرد سه میلیارد دلار وام در اختیار مصر قرار می‌دهد. سمیر رضوان وزیر دارایی مصر در این مورد گفت این وام تا ۱۲ ماه آینده در اختیار این کشور قرار می‌گیرد.
 ۳. حزب جدید اخوان المسلمین با عنوان عدالت و آزادی مجوز فعالیت گرفت.
 ۴. اخوان المسلمین مصر اعلام کردند هیچ فردی از این جریان برای انتخابات ریاست‌جمهوری نامزد نخواهد شد. به گفته مسئولان این جمعیت، در انتخابات پارلمانی آینده نیز اخوان در ۵۰ درصد حوزه‌ها نماینده معرفی می‌کند و تلاش دارد با سایر احزاب به ائتلاف سیاسی دست بزند.
 ۵. روزنامه روزالیوسف نوشت: در راستای تحرکات مردمی برای حمایت از روابط تهران - قاهره، هیئتی از جوانان انقلاب ۲۵ ژانویه مصر هفدهم ماه جاری میلادی (۲۷ خردادماه) عازم تهران خواهد شد.
 ۶. مایکل مولن رئیس ستاد مشترک ارتش آمریکا و هیئت همراهش با حسین طنطاوی رئیس شورای عالی نیروهای مسلح حاکم بر مصر دیدار کرده است.
 ۷. عمرو موسی نامزد احتمالی انتخابات ریاست‌جمهوری آینده مصر که دوره ریاستش بر اتحادیه عرب پایان یافته است از امکان بازنگری در توافقنامه صدور گاز مصر به رژیم صهیونیستی خبر داد، ولی در عین حال بر پایداری قاهره بر امضای توافقنامه «کمپ‌دیوید» با این رژیم تأکید کرد.
 ۸. بر اثر فشارهای آمریکا صدور گاز از مصر به اسرائیل پس از ۶ هفته توقف بار دیگر از سر گرفته شد. گاز مصر ۴۰ درصد احتیاجات رژیم صهیونیستی را تأمین می‌کند. نبیل العربی وزیر امور خارجه مصر به آمریکایی‌ها گفته بود اسرائیل باید قیمت جهانی گاز را پرداخت کند که رقم ۱۳ میلیون دلار بیش از پرداخت فعلی به صورت روزانه است.
 ۹. استاندار سینا در مصر با رد ادعاهای اخیر مسئولان رژیم صهیونیستی در مورد قاچاق سلاح از صحرای سینا به نوار غزه، آن را ناشی از عصبانیت مقامات این رژیم از بازگشایی گذرگاه رفح عنوان کرد.
 ۱۰. عبدالمجید محمود، دادستان کل مصر، پرونده حسنی مبارک را به اتهام مشارکت در قتل تظاهرکنندگان شرکت‌کننده در انقلاب ۲۵ ژانویه به دادگاه جنایی ارجاع داد. علاوه بر مبارک، پرونده علاء و جمال مبارک، همچنین حسین سالم، یک بازرگان مصری نیز به اتهام دست داشتن در کشتار معترضان به دادگاه جنایی مصر ارجاع شد.
 ۱۱. گذرگاه رفح که به صورت ناگهانی از سوی طرف مصری بسته شده بود، یک بار دیگر فعالیت خود را از سر گرفت.
 ۱۲. ده‌ها شهروند مصری با تجمع مقابل سفارت رژیم اشغال‌گر، اخراج سفیر این رژیم از قاهره، پایان صادرات گاز به اراضی اشغالی و قطع کامل روابط را خواستار شدند.
- تحولات مصر نشان می‌دهد این کشور به دو دلیل میانجیگری در مسئله فلسطین و تصمیم برای برقراری رابطه با ایران به شدت تحت فشار آمریکا و اسرائیل قرار دارد. نظامیان حاکم بر مصر نیز تلاش دارند در شرایط فعلی اوضاع را تا زمان برگزاری انتخابات پارلمانی و ریاست‌جمهوری آرام نگه دارند.

اردن

۱. شهروندان جنوب اردن که از حدود یک‌ماه پیش اعتراضات جدی خود را نسبت به عملکرد دولت آغاز کرده‌اند، تهدید کردند که به دلیل سهل‌انگاری دولت در تأمین خواسته‌های آنان، باز دست به تحصن خواهند زد.
۲. جنبش اصلاح‌طلب فرزندان عشایر اردن با اشاره به لزوم اصلاحات سیاسی و اقتصادی در کشور، خواستار برکناری دولت و انحلال پارلمان شد.
۳. وزارت آبرسانی اردن در حال مذاکره با همتای صهیونیستی خود به منظور جبران کمبود آب شرب در فصل تابستان است. قرار است ۱۰ میلیون متر مکعب آب از فلسطین اشغالی وارد شود.

۴. پایگاه ویکی‌لیکس با انتشار سندی از سفارت آمریکا در امان گزارش داد که بحران مالی اردن بر نیروهای مسلح این کشور تأثیر گذاشته است و این کشور به دنبال کوچک کردن نیروهای مسلح است.

۵. احزاب مخالف دولت اردن قانون جدید پیشنهادی انتخابات ازسوی کمیته گفتگوهای ملی این کشور را نپذیرفتند.

۶. نخست‌وزیر اردن اعلام کرد که بیش از ۹۰۰۰ زندانی این کشور مشمول عفو پادشاه شده‌اند. این عفو که با دستور عبدالله شاه اردن صورت گرفته شامل زندانیان سیاسی از جمله اعضای اخوان‌المسلمین این کشور نمی‌شود.

۷. پس از اقامه نماز جمعه، ده‌ها هزار نفر از شهروندان اردنی در اعتراض به سیاست‌های دولت به‌ویژه در زمینه سیاسی و اقتصادی، دست به تظاهرات زدند.

اردن غرق در مشکلات اقتصادی است و اصلاحات سیاسی در این کشور پیوندی تنگاتنگ با اقتصاد دارد و نظام حاکم در این کشور در برابر مطالبات مردمی و نحوه برخورد با آن دچار نوعی استیصال شده است. رد شدن قانون انتخابات اعلام شده ازسوی حاکمیت توسط مردم، نشانه‌ای از این مسئله است که اصولاً دولت نمی‌تواند اصلاح‌پذیر باشد.

تونس

۱. نخست‌وزیر دولت موقت تونس زمان برگزاری انتخابات مجلس مؤسسان این کشور را ۱۸ ماه اکتبر اعلام کرد.

۲. ۱۸ نفر از اعضای مسلح وابسته به حزب حاکم رژیم سابق تونس به دلیل تیراندازی به سوی مردم و ایجاد آشوب در استان‌های جنوبی بازداشت شدند. در این تیراندازی‌ها ۱۳ نفر کشته شدند.

۳. دیکتاتور فراری تونس در عربستان با رد هرگونه دارایی در کشورهای اروپایی برای نخستین بار گفت: بازرسی‌هایی که از دفاتر رسمی و شخصی من انجام شده فقط برای تخریب وجهه من است و محاکمه‌ای که علیه من به راه افتاده صحنه‌سازی است که تنها معنی آن تأکید مقامات کنونی برای قطع نمادین پیوندها با گذشته است.

۴. بانک توسعه آفریقا از ارائه کمک ۵۰۰ میلیون دلاری تحت عنوان کمک‌های بین‌المللی به تونس خبر داد و در عین حال اعلام کرد که ۵۰۰ میلیون دلار دیگر را تا پایان سال به این کشور می‌دهد.

عربستان

۱. در پی انتقادهای گسترده از نقض حقوق زنان در عربستان و در راستای اجرای برخی اصلاحات در این کشور مجلس شورای عربستان با مشارکت زنان در انتخابات شهرداری‌ها موافقت کرد.

۲. بنیاد توسعه عربستان سعودی برای بازسازی اتوبان ملی ازبکستان ۳۰ میلیون دلار تسهیلات به این کشور پرداخت می‌کند. عربستان اخیراً فعالیت خود در آسیای مرکزی را برای جذب همکاری سیاسی و نظامی کشورهای این منطقه به شدت افزایش داده است.

۳. احمد جبریل دبیر کل جبهه خلق برای آزادی فلسطین - فرماندهی کل عربستان را به سرمایه‌گذاری برای تحریک عده‌ای به‌منظور ایجاد درگیری با تشییع‌کنندگان شهدای روز نکسه در اردوگاه فلسطینی یرموک در دمشق متهم کرد.

۴. امیر سالم العیدروس وزیر نفت یمن در گفتگویی با خبرنگاری دولتی این کشور (سبا) اعلام کرد که عبدالله پادشاه عربستان دستور داده است که سه میلیون بشکه نفت به‌عنوان هدیه به یمن داده شود.

۵. نیروی مرزبان عربستانی در درگیری با یک سعودی مسلح که قصد عبور به یمن را داشت، کشته شدند.

۶. در ادامه مخالفت‌ها با راندگی زنان در عربستان، مسئولان امنیتی این کشور ۶ زن عربستانی را در ریاض به‌علت راندگی دستگیر کردند.

۷. عفو بین‌الملل با صدور بیانه‌ای، عربستان سعودی را به دلیل افزایش مجازات گردن زدن محکومین به شدت محکوم کرد.